

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelenik naponta, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak

Az udvarias francziák.

Debreczen, febr. 28.

A francia nemzetet az udvariasság minta-képének tartják. Francia műveltség, francia szokások uralkodnak az előkelő körökben s ha Franciaország, illetve Páris valamit kezdeményez, az utánzókra talál az egész világon.

De a mily udvariasak tudnak lenni a francziák a társadalmi érintkezés terén, ep oly szenvedélyesen tudják gyűlölni ellenségeiket. Ezek között első sorban a németeket gyűlölik, kik Franciaországot az előtt 20 évvel letiporták, területét megcsontították s a gloire nymbuszától megfosztották.

E gyűlölet mélyen él a francia szívekben. Sokkal erősebben tudnak ők gyűlölni, mint mi, kiknek szintén elég okunk volt gyűlölni az osztrákot, vagy oroszot. A francia gyűlölet forrása kiapadhatatlan, míg bosszút nem áll a szenvedett vereségeikért. A revanche eszméje, bár a hivatalos körök tiltakoznak ellene, egész Franciaországban el van terjedve s mihelyt megjő a kedvező idő, a francziák bosszuja az ágyudörgés hatalmas hangján szólal meg s megreszketteti Berlint s majd megvált akkor, valyon a németek csupán az Istentől félnek-e?!

Európának két leghatalmasabb nemzete (mert az oroszot inkább ázsiai hata-

lomnak tartjuk, ha ugyan hatalomnak lehet mondani az agyag-lábu óriást), folyton farkas-szemét néz egymással. A határon napi-renden vannak a kisebb-nagyobb villongások s ha francziák kerülnek német földre, vagy németek francia földre, a surlódások ritkán maradnak el, sőt olykor-olykor tettelegességig megy a dolog. Kerülnek még a művészeti, vagy irodalmi téren való érintkezést is, noha — különösen a művészet — oly nemzetközi dolog, mely a politikával csekély összefüggésben áll.

Német részről, egyenesen a német császártól indult ki azon kezdeményezés, hogy a két nemzet, mely a kölcsönös gyűlölettel csak egymást emészti, legalább a művészeti téren lépjen összeköttetésbe. Vilmos császár édes anyját, néhai Frigyes császár fenkölt lelkű özvegyét küldte Párisba azon czélból, hogy a francia művészeket a berlini nemzetközi kiállításban való részvételnek megnyerje.

E czél mögött azon szándék is rejlett, hogy a két nemzetnek egymáshoz való viszonya javuljon. Eleinte úgy látszott, hogy az özvegy császárné küldetését siker fogja kísérni, mert több első rangú francia művész megígérte közreműködését. Bátran meg is ígérhették, mert abban ugyan semmiféle hazaárulás nincsen, ha a francia művészek Ber-

linben egy pár képet vagy szobrot kiállítanak.

Mihelyt azonban hire futamodott a francia művészek által tett ígéreteknek, oly erővel támadt föl a francia chauvinizmus s oly pressiót gyakorolt a francia művészekre, hogy ezek kénytelenek voltak visszavonni ígéréteiket. Frigyes császárné szándéka tehát meghiusult.

A francia lapok megfújták a riadót, mely a németek elleni gyűlöletet hangoztatta. A gyűlölet elvakította őket s megfélekedtek arról, hogy egy nővel állanak szemben, — szemére hányták a császárnénak, hogy miként merészelt azon városba elmenni, melyet férje bombáztatott. A francia chauvinista klubbokban még hevesebb hangon beszéltek az egyes szónokok, kik minden udvariasságot félretéve, brutális támadásokat intéztek a császárné ellen.

A láz és izgatottság — holott valóban ártatlan dologról volt szó — áterjedt a képviselőházra is. A kormánynak szemére hányták, hogy német-barát magaviseletet tanusít. A császárné párisi utazásáért a párisi német és a berlini francia nagy követeket okozzák, kiknek állása tarthatatlanná vált. Első rangú politikai eseménynyé nőtte ki magát ezen párisi utazás, melynek természetesen meglesznek az utókövetkezmenyei is.

A DEBERECZEN TÁRCZÁJA.

KÉSZÜLŐDÉS.

(Felolvasta szerző a »Csokonai-kör» febr. 26-ki estélyén.)

Be kell fejezni nem sokára
 Ezt a tragikomédiát.
 Az ördögnek lesz benne kára:
 Eben cserélek csak gubát.
 A vén földnek: öreg apámmak
 A bőrömmel beszámolok,
 És vége lesz a tűznek-lángnak,
 Mely bennem oly fennen lobog.

Nem is félek a nyugalomtól,
 Bizony reám fér egy kevés.
 Fáradt vagyok az unalomtól,
 Elég a sok jövés-menés.
 Az életnek zsibvásárába
 Csal-úton úzított ideál:
 Vidám fuknak társasága,
 Kaczer-ledányok, telt pohár.

De, mégis itt a véghatáron
 Ugy visszatart még valami:
 Érzékenyen — á la lord Byron, —
 Egy végső-búcsút mondani:
 De hát kinek? — marad-e nekem
 Idefönn egy futó nyomom;

S nem elvesz-e súlyom emlékem,
 Mihelyst befőd a sírhalom?

Ó nem, miért volnék mizántróp,
 Ily búsongásra nincs okom:
 Örziék nevem óvatolt váltók
 Reménysznű szép lapokon.
 Hány uszorsáznak hártjávára
 Dől romba Trójaként velem?
 S garcon síromnak odújába
 Hány hölgy keservét czipeltem?

A kárbavesztett jó oszonnak
 Emléke soká fön-lebeg;
 Felült mamák sokszor elmondják:
 Jó fu voltam s rossz balek.
 Hány petrezselymes kis libának
 Voltam rezerva-tánczosa:
 Beváltam olykor elejtétnak,
 S még sem csíphettek meg soha.

És majd kocintnak szánakozva
 Emlékemre a jó fuk.
 Szer voltam köztük jóra-rosszra:
 Ók adnak legszebb koszorút.
 Koszorút? . . . nem, azt ne tegyék:
 Inkább igyatok a helyett:
 — En már megttam az enyémet
 S földhöz vágтам az üveget.

Benedek János.

Látogatás Reményinél.

Saját tudósítónktól.

— A »Debreczeni« eredeti tárczája. —

Csütörtökön délelben 1 órakor látogattam meg világhírű hegedűművész hazánkfiát, Debreczen város ünnepelt vendégét. A »Biká«-ban volt szállva, hol három utcazi szobát bérelt két napra. Beküldtem névjegyemet s pár pillanat alatt már nyílt az ajtó s beléptem a mester szobájába.

Épen ebédelt Reményi. Belépésemkor felállt, egész az ajtóig elébem jött s szívélyes kézszeritással üdvözölt.

Jovialis, kedves modora elejét yette minden feszességnek, leültetett magával szemben s tréfásan kérdezte: »Megengedem-e, hogy ebédét tovább folytassa?«

— Sőt kérem arra és jó étvágyat kívánok hozzá . . .

— Köszönöm . . .

— . . . bár a mint látom, már épen a végén jár Reményi ur s így inkább kedves egészségére kellene azt kívánnom.

— Ellenkezöleg: most kezdtem hozzá. Ebédem két fogásból áll, ebből a tányér tojásos galuskából és egy darab sajtból.

Az izgatottság oly magas fokra hágott, hogy attól lehetett tartani, hogy a császárné elutazásakor tüntetések lesznek. Tekintélyes francia hazafiaknak kellett közbelépni s csitítani a párisi lakosságot, hogy a tüntetésektől tartózkodják. A francia lapok is, belátva az eddigi izgatás mértéktelen voltát, csilapítani igyekeztek a hangulatot s Frigyes császárné — mint a legujabb táviratok jelentik — csakugyan elutazhatott Párisból a nélkül, hogy botrányos tüntetések tárgyává lett volna.

Az egész incidens hangos bizonyítéka annak, hogy a francziák mit sem feledtek. Eltasztották a béke-jobbot, melyet Berlinből nyújtottak feljűk s ismét magasra szították a gyűlölet lángját a két nemzet között. Hogy e láng rövid idő múlva fölperzseli fél Európát, arról biztosak lehetünk. A fegyverkezés tehát, melynek terhei alatt Európa népei nyögnek, ujult erővel indul meg, s Európa minden nemzete szenvedni kénytelen a miatt, hogy a francziák és németek gyűlölik egymást.

Országgyűlés. A képviselőház ülése febr. 26-án. A képviselőház csütörtökön folytatta a konzuli bíraskodás szervezéséről szóló javaslat tárgyalását és pedig a 9. szakaszánál. A *czimerkérdést* tárgyalták és ez alkalmat adott egy nagy, érdekes és izgalmas vitára, melyet *Thaly Kálmán* kezdett meg tartalmas beszéddel, módosítványt nyújtva be, hogy a magyar honosok ügyeiben a magyar czimert alkalmazzák. Lelkes szószólója volt e módosítványnak *Prónay Dezső* báró, ki szintén bizonyítékokkal szolgált arra, hogy Magyarországnak a török időkben is meg voltak a maga diplomáciai képviselői. A beszéd egy alapos diplomáciai érdeklődéssel fogva is nagy hatást tett. Most ismét sikra szállt *Apponyi Albert gróf* és esodalkozását fejezte ki a fölött, hogy ép Szilágyi Dezső az, ki a kormánypártnak régi kopott fegyvereivel él, azokkal a fegyverekkel, melyeket vele szemben is használtak, mikor az ellenzék volt. Apponyi fényes szónoki tehetségének egész erejével védelmezte meg azt az álláspontot, melyet multkori beszédében elfoglalt és utalt arra, hogy Szilágyi politikája mily változásokon ment át. A kormányképességről és az ellenzék feladatáról ragyogó ékeszólással beszélt, mely a két ellenzékre gyűjtő

hatással volt. *Szilágyi Dezső* beszédének első részében ismert argumentumokat hozott fel. Azután áttért Apponyi beszédének politikai részére és kifogyhatatlan volt gunyban és maliciában. Ekkor egy oly jelenet következett, mely az ellenzéknek nagy multságára szolgált. Tisza István fölállt és bünbánó lélekkel nyújtotta a béke jobbát az igazságügyminiszternek, a miért a véderővitánál „eltérések” voltak köztük. — Ez a kibékülés alkalmat adott *Apponyi Albert grófnak* egy briliáns „ünnepi” beszédre, mely zajos tetszést keltett a házban. Végül pedig kijelenté, hogy ő részvétet nem kért, de az igazságügyminiszter, ha nem is akarja, részvétet kéltett javaslata által. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter néhány megjegyzéssel válaszolt Apponyi grófnak, mire megtörtént a szavazás. A többség csak Zoltán indítványát fogadta el.

B. Prónay Dezső beszédét a következő kivonatban ismertetjük: Szónok a miniszter fejtegetései után némes tisztában azzal, hogy mi is az a Konstantinápolyban föllálandó konzularis fölbbviteli törvényssék. Kiváncsi lenne tudni, mi lesz a konzulátus czimere, vegyes-e, vagy összetett-e? Kifejti, hogy az „Ausztria császára” czim fölvétele semmi összefüggésben sem volt közjogunkkal s a recipiált császári czimer a római császárság czimere volt, világosan ki volt fejezve az 1684-iki rendeletben, hogy az osztrák császári czim fölveteléből legkevésbé sem származhatik befolyás Magyarország közjogára. Azért kell erre nagyon vigyáznunk, mert a czimert gyakran arra használják föl, hogy jogokat kovácsoljanak belőle Magyarország ellen. Az 1684-iki törvény szerint a római császár követével az ottomán udvarnál egyenlő rangu a magyar király követe; erre később megesküdött II. Károly király, megesküdtek a következők. A konzulok csak kereskedelmi képviseletet gyakoroltak, de nem külügyit, lehetett ez 180 éves uzus, de akkor nem volt uzus, hanem abuzus. Ezeket nem szabad kicsinyleni. Hiszen épen az volt mindig a bajunk, hogy mindig akadtak olyanok, akik azt mondták, ezek kicsiségek, mit vitat-hoznak a czimre fölött, hiszen olyan jó dolgunk van, mit veszdődjünk a szubtilitásokkal? A természeti törvényekkel a legnagyobb államférfiu sem daczolhat; azért jegyezzék meg, hogy a 67-es kiegyezés sokáig fönn nem maradt, bár hogy akarják meggátolni mesterségesen fölbomlását. Ő azt sem vonja kétségbe hogy egyes részletekben a 47-es állapotok előtti korszakokhoz képest mutatkozik haladás, amennyiben a parlamenti rendszert a 67-es kiegyezés nem alterálta, pedig alterálta, de Magyarország nem biztosította azokat a jogokat, melyek törvény szerint megilleték volna.

Hálóba kerültünk, mint az oroszlan, mely azonban szálankint kibontakozott. Talán helyesebb lenne Nagy Sándorként szétvágni, de az kibontakozást és akarja is. Pártolja Ugron Gábor és Thaly Kálmán módosításait.

A képviselőház tegnap rövid ülést tartott. A konzuli bíraskodás törvényjavaslatának hátralevő szakaszait vita nélkül elfogadták. Mivel azonban a ház határozatképességéhez szükséges 100 képviselő az ülésen nem volt jelen, Csanády Sándor figyelmeztette arra az elnököt, a ki az ülést tizenöt perczre felfüggesztette, míg a képviselők kellő számmal összejöttek. A legközelebbi ülés hétfőn d. e. 10 órakor lesz, melynek tárgyai lesznek: a véderő bizottságba egy tagnak választása, a konzuli bíraskodás törvényjavaslatának harmadik megszavazása, a gazdasági bizottság jelentése a képviselőház kisebb fizetésű alkalmazottainak drágaság pótlékáról, a közoktatási miniszter jelentése a közoktatás 1889—90. évi állapotáról s a közlekedési bizottság jelentése a haraszi-ráczevei vasutról. Az ülés végén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter törvényjavaslatot akart beterjeszteni a telekkönyvi betétekre vonatkozó törvény módosításáról, de az elnök előbb bezárta az ülést s így csak hétfőn fogja a javaslatot beterjeszteni az igazságügyminiszter.

A kereskedelmi tárgyalások Németországgal annyira haladtak, hogy minden valószínűség szerint márczius közepén véget érnek. A megegyezés az iparvámok fölött csaknem teljesen sikerült, a vasvámok is megállapították és most még csak a gabonavámokra nézve kell megegyezésnek létre jönni. A szerződést mindazáltal a legközelebbi jövőben még nem terjesztik a német, osztrák és magyar parlamentek elé, mert a kormányok előbb más államokkal akarnak tárgyalni a vámszerződés megkötése iránt. Monarchiánkra nézve első sorban Olaszország, Svájc és Románia jönnek tekintetbe és csak ha meglesz e tárgyalások eredménye, akkor kerül a német kereskedelmi szerződés a parlamentek elé, a mi valószínűleg őszkor lesz.

BELFÖLD.

A közigazgatás államosítása ellen szerdán 36 kérvény érkezett a képviselőházhoz. Érkezett azonban egy olyan kérvény is, mely a tisztviselők kinevezését óhajlja. E kérvényt Szapárfalva kincstári telepes község lakosai nyújtották be, tehát olyan honpolgárok, kikre a kormány pressziót gyakorolhat. Érdekes, hogy a »reform«-nak más fajta pártolói nem akadnak!

— Igaz, hiszen Reményi ur vegetarianus.
— Mar kilencz év óta.
— S mi indította erre az elhatározásra?
— Az én legkedvesebb barátom: Edison.
Bámultam az ő munka-erejét, friss egészségét, zavartalan kedélyét, mit ő táplálkozási módjának s rendes élet-rendszerének tulajdonít. S azóta nem eszem húst és nem iszom szeszes italt.

— A debreczeniek ezt el nem hinnék Reményi urról. Hogy jó bor nélkül is fakadjon lelkesedés. Mert itt hussal élünk ám, meg piros borral.

— Tudom: válják egészségökre. Debreczen különben nagyon előre haladt minden tekintetben.

— Ez nem is lehet másként, ha oly műelvezetekben lehet alkalma gyönyörét találni, mint a milyenben most Reményi ur bennünket részesített.

— Valóban meglepett, de higye meg nekem, valósággal meglepett a közönség azon nem várt kitüntetése, a mivel fogadtak; s később a hangverseny folyamán a lelkesült hangulat.

— Ezt lapunk is örömmel konstatálta.
— A »Debreczen«? Van szerencsém is-

merni lapjokat. Nagyon köszönöm, hogy vezércikkben emlékeztek meg rólam. Kérem, lesz szives e számból nekem két példányt küldeni?
— Igen megtisztelve fogjuk érezni magunkat, ha azt szivesen fogadja Reményi ur.

Tegnap esti hangversenyéről beszélgetve, felemlíttem óriási hatást keltett Szabadsághymnusát, melyet az egyesült államok köztársasága polgárainak irt és ajánlott. E műről beszélve, Reményi szelid arcán ifju tűz lángolt föl.

— Ugy-e, hogy az hatalmas dolog? Magam is szeretem e művetem.

— S mikor szerezte azt Reményi ur.

— 1883-ban, igen, akkor — folytatta kis gondolkodás után, hiszen itt van a hangjegye. Egy példány maradt belőle magamnak.

— S hogy szülemlett ez a remek dal? Bizonyos alkalomból gondolta ezt ki Reményi ur, vagy csak úgy ötlött eszébe?

— Ennek érdekes bár, igen egyszerű története van. O h a i ó b a n utaztam a vasuton. Utazás közben ötlött eszembe 3 hang s a dalt még akkor kigondoltam a vasuton s másnap tettem papírra 2 hanggal megtoldva. A szöveg aztán készült hozzá.

— S ki szerezte a szöveget?

— Nem első rangu név ma még, egy B e a l e nevű költő ismerősöm.

Az amerikai Szabadságdal után Petőfirt tértünk át, a magyar szabadságdalnak. Petőfivel még mint egészen fiatal 15—16 éves ifju, ismerkedett meg Reményi a Pilvax kávéházban, mely akkor a 48-iki ifjuság találkozó helye volt. Ismerkedésük barátsággá szilárdult, mely egyúttal a rokon-érzelmek szövetsége volt.

Kérdeztem Kossuthról.
Kossuthal a 60-as években találkoztam utóljára Turinban.

— Most onnan is másfelé szándékozik a mi szabadságunk megváltója.

— Az emigrációban még többfele kavartunk, — veté közbe Reményi.

— S Reményi urnak hol van most állandó lakhelye?

— Sehöl, — felelé a mester: a vasuton Járók-kelek, mint az Orbán lelke. Mostani újabb hangverseny körutam, mely 224 egymásután következő estére fog terjedni, eltart 1891. július haváig s addig folyton utban leszek Amerika földjén.

Megmutatta szerződését, mely a párisi amerikai konzulátus előtt távirati uton kötetett.

A primási székhely áthelyezése. Gróf Csáky Albin miniszter a napokban sürgősen fölkerette az egri érseki levéltárból az 1804-iki megyefelosztási okiratokat. A miniszternek e lépését a hercegprimási szék áthelyezésével, esetleg egy budapesti vagy pozsonyi püspökség felállításával hozzák kapcsolatba.

B. Nyáry Adolf altábornagy, József főherceg főudvarmestere, szerdán d. u., budai lakásán, szívvelhűdés következtében elhunyt. B. Nyáryt Debreczenben is sokan ismerték, mert József főherceg kíséretében gyakran megfordult városunkban.

A közigazgatási reform. A közigazgatási reformra vonatkozó törvényjavaslat, a melynek alapelveit lapunkban már ismertettük, a legutóbb tartott miniszteri tanácskozáson szövegezésében is végleg megállapított. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter, a törvényjavaslatot a képviselőháznak a jövő hét folyamán tartandó egyik ülésében adja be. A képviselőház közigazgatási bizottsága — a hova a javaslat előzetesen utasított fog — e szerint azt még a husvétii szünetek előtt tárgyalás alá veheti.

Az oláhok fészkelődése tulmegy minden határon, sőt azt mondhatjuk, hogy a szemtelenségbe csap át. Még azt is megmerészték tenni, hogy f. hó 26-án Kolozsvárott gyűlést tartottak, melyen tiltakoztak a kisdél-olási törvény ellen. A kolozsvári magyarság körében természetesen nagy mebotránkozást kellett ez a gyűlés. Az utcán összegyűlt tömeg óriási abcugolást, füttyölést, lármázást vitt végbe, kövekkel bevverte a gyűlésterem ablakait s be akart törni a gyűlésre. A komolyabb összejövetelt a rendőrség alig tudta meggátolni.

KÜLFÖLD.

Frigyes császárné párisi látogatását — mint már említettük — a tulzó francziák rossz szemmel nézik. A lapok folyton izgatnak a németek ellen, sőt a vezető köröket is kellemtelenül lepte meg, hogy az özvegy császárné párisi tartzkodását meghosszabbította. A boulangeisták gyűlést tartottak, melyen igen éles hangú határozati javaslatban tiltakoznak Frigyes császárnénak a versaillesi palotába tervezett látogatása s Vilmos császárnak, az »Elsass-Lothringiai börtönmester«-nek esetleges párisi utazása ellen.

Kivándorlók harca kozákokkal. Oroszország is védi a maga népességét s

Sokat beszelt párisi időzéséről.

— Hogy van Munkácsi?

— Friss egészségnek, eleven munka-erőnek örvend. Meglássa, hogy »M i s k a« még ezután fog csak óriási dolgokat csinálni. Hazafias festményei, melyek tervben vagy már készülöben is vannak: a magyar közönség előtt még fokozni fogják az ő eddigi nagyságát.

Beszeltünk még sok érdekes apróbb dologról, mely reám nézve feledhetetlen marad, de személyi vonatkozásainál fogva az olvasókat alig érdekelné. A nagy művész szeretetre méltósága, szívjósága, egyszerűsége minden szavából kierzett.

Ujabb vendég érkezett: Dr. Káli Hegedüs barátom. Hozta a főispánék meghívását, minek a nagy művész szíves mosolylyal engedett.

— Elvisszük ugy-e a hegedűt is? — kérde finoman t. barátom.

— Na, na, majd meglássuk.

A mint hallottuk, Reményi csakugyan gyönyörködtette ez este a főuri társaságot, melyben ezuttal — két hegedűs volt.

Jó felőrai beszélgetés után vettem bucsut hazánk büszkeségétől, ki nemcsak csodás művészetével, de keresetlen, rokonszenves modorával előttem, míg élek, feledhetlenné tette magát.

(B-s.)

erőszakkal is visszatartja a kivándorolni akarókat, pedig ott csak elég ember van. Így a szlavkovi állomáson, Oroszország határán, egy osztag kozák és 250 kivándorlók közt, kik Hamburgon keresztül Braziliába igyekeztek, véres összeütközés történt. A kozákok a kivándorlókat számos komoly sebesülés árán letartóztatták s visszahurcolták Oroszországba. Magától értetődik, hogy e kivándorolni akarók nem izraeliták voltak.

A delegációkat ez évben — az osztrák parlamenti viszonyok miatt — valószínűleg csak az őszszel fogják összehívni. Mervadó körökben azonban ezt kivételes esetnek tekintik és jövőre egyáltalán nem szándékoznak eltérni attól a megállapodástól, a mely szerint a delegációk rendszerint az év első felében tartásuk meg üléseiket.

A norvég kormány lemondott, mivel a képviselőház többsége elfogadta azon ellenzéki indítványt, mely azt követeli, hogy Norvégia a külügyekben is teljes önállóságot kapjon. Eddig ugyanis Svéd-Norvégia közt a külügyek intézése közös ügyet képezett, különben teljes personal-unio volt a két ország között.

A brazíliai köztársaság elnökévé — négy évi időtartamra — Da Fonseka tábornok választották.

Az ideai hadgyakorlatok. A »Berliner Tagblatt« értesülése szerint Ferencz József király meghívta a czárt az ideai hadgyakorlatokra. E hír azonban megerősítésre szorul.

Ferencz Ferdinánd főherceg — hír szerint — április hóban látogatást fog tenni az olasz udvarnál.

»A civilizált oláhok.«

(Pár megjegyzés a román fészkelődésekre. Irta: Hentaller Lajos orsz. gyűl. képviselő. Megjelent Szegeden, Báb- Sándor könyvnyomdájában.)

A fenti czim alatt időszerű röpiratot adott ki Hentaller Lajos orsz. gyűl. képviselő, aki mint historikus a szabadságharcra vonatkozó adatok gyűjtésében és földolgozásában már is kiváló érdemeket szerzett. Hentaller a röpiratában azokra a támadásokra ad rípszót, a melyeket az oláh szellemű lapok intéznek ellenünk. Valótlan állításoknak mondja és bizonyítja azt, hogy a magyar az országban élő más nemzeteket elnyomná.

»A magyar — ugymond — most ép oly kevéssé akarja a többi fajokat elnyomni, mint a mennyire nem törekedett azok leigázására a multban. A magyar, azóta az ezer év óta, mióta e földet bírja, mindig türelmes és igazságos volt a nemzetiségekkel szemben. Türelmes, igazságos és elnéző ma is!

A magyar annyira szabadelvű volt a nemzetiségekkel szemben, hogy míg az alkotmányos jogok élvezetéből kizárta a magyar fajnak több mint öt milliónyi zömét, addig ezer és ezerre ment azon nem magyarok száma, kik nemesi előjogaikat élvezvén, föl voltak véve az alkotmány sáncaiba.

A nemesség soraiban tizenegy hercegi család közül négy magyar és hét idegen volt; száz grófi család közül hatvanöt magyar, harminczöt idegen; — 93 báói család közül ötvennégy magyar és harminczkilenc idegen.

Ezek az adatok nem azt bizonyítják, hogy a magyar nemzet türelmetlen a többi fajokkal szemben, s hogy leakarja őket igázni.

De tovább megyek!

És az oláh testvérek mégis czine mintyét emlegetnek, s urbi et orbi hiesztelik, hogy türelmetlen, uralkodó faj vagyunk, mely a kedves modern római népet elakarja nyomni.

Dehogyan akarja!

Hisz történelmünknek az volt állandó jellege századokon keresztül, hogy sem a szabadság, sem a szolgaság nem lön fajhoz kötve. Oszályuralom volt igenis Magyarországon, de fajuralom nem volt. Volt népszolgaság, de nem volt fajszolgaság.

És így van ez ma is!

A magyar fajú nép sorsa egy hajszálnival sem volt jobb a más fajú nép sorsánál; a nem magyar fajú nép sorsa egy hajszálnival sem rosszabb a magyarénál. Egyenlően adta a törvény a jogokat a kiváltóságos osztályoknak fajkülönbség nélkül, egyenlően terhelte a népet kötelességekkel szintugy fajkülönbség nélkül.

Igy volt ez 1848-ig! 1848-ban sem kizárólag a magyar fajú népet szabadította föl a pozsonyi országgyűlés. — Ha ezt tette volna, akkor csakugyan reá lehetne fogni a magyar nemzetre, hogy fajuralomra vágyik s hogy el akarja nyomni a nem magyar fajokat s ezek között első sorban is a világ hajdani urainak, a rómaiaknak állítólagos és elcsenevesedett utódait akarja elnyomni, az erdélyi oláhok képeben.

Szerző ezután a románok eredetének fejtegetéseibe bocsátkozik s azután így folytatja:

»Kakán lehet mindig csomót keresni, ha valaki okvetlen találni akar. Csakhogy sok esetben épen a maga fegyverével lesz a rövidlátó megverve. Hisz ép az, amivel ők vádolják a magyarokat, hogy az iskolákban magyarul is kell az oláh gyerekeknek tanulni, az az egy körülmény, hogy még ma egyáltalán szó lehet arról, minő nyelven tanítsanak Magyarországon az iskolában, ez a körülmény tesz legélesebb tanubizonyságot a mellett, mily türelmes és mily szabadelvű gondolkozása a magyar nemzetet.

Ha ugyanis a régebbi időkben csak egy kis gondot fordítottak volna elődeink a magyar nyelv általánossá tételére, akkor bizony bizony nem igen apellálgatnának az oláh ficsurk ma az európai közvéleményre, nem barbároznák le a magyar nemzetet a határon belől keltezett levelekben, mert ez esetben nem volna ma más nyelv hallható széles Magyarországon, mint a magyar.

Ezek az oláh fészkelődések különben sem mai keletűek.

Nemzeti hőseiket, Hórát és Klostát szinte a nagy Dákó-Románia vértanúiként ünneplik. Pedig e gaz rablók, mint gyilkos, gyújtogatók és tolvajok lettek kerékbe törve.

Ép ezért ne foglalkozzunk velük s gondoljunk, aminő a nemzet, olyan vértanút érdemel, hanem nézzük a közel multat; nézzük, mit cselekedett a »művelt« »civilizált« oláh nép, — a »barbár«, »műveletlen«, »ázsiai« magyarral.

Erdély 1848-ban Magyarországgal egyesült s ez által az erdélyi oláhságnak minden sérelme orvosolva lön. Az erdélyi oláhok azonban főleg Urbán, határőrvidéki ezredes, lázítása folytán ellenséges állást foglaltak el a magyarokkal szemben; Urbán néhány kaputos gazembert nyert meg a maga czéljaira s ezek közreműködésével elhitette a műveletlen nagy tömeggel, hogy az osztrák császár már egy év tized előtt eltörülte a jobbágy robotot, de a gonosz magyar urak a császár (?) e rendeletét eltítkolták a nép előtt. Ezután a császár nevében két évi adómentességet ígért az oláh népnek s biztosította, hogy ami birtokot elvesznek a magyaroktól, azt feloszthatják maguk között. Ily ígéretek mellett eskette fel őket az »osztrák császár iránti hűségre.«

Az oláh vezéregyéniségeknek már akkor Magyarország feldarabolása lebegett szemük előtt. Ábrándjaikban egyesítették Erdélyt Oláh-Moldvaországgal s a nagy Dákó-Románia térképe már kész is volt.

A román prefektek a fanatizált oláh tömegek élére állottak, s oly iszonyatos kegyetlenségeket követtek el Erdélyországban, a magyarokon, hogy a szörnyűségek hallatára a vér megfagy ereinkben.

Alább részletezni fogom, és speciális eseteket említek föl, hogy az elnyomottnak nevezett modern románok miként kezdték meg civilizációs működésüket. Most csak általánosságban említem itt föl a válogatott kegyetlenségeket azon különféle nemeit, a melyekkel a szegény magyarokat kizárták e fanatizált, lelketlen hordák:

Embereket két deszka közé kötve, kézi fűrészzel fűrészték ketté; miközben az áldozatok hitvesei kénytelenek voltak végig nézni az irtóztos martírságot. A legtöbbje megőrült e látvány fölött.

Másokat kapufélfára feszítettek s czéltáblául használták lövési gyakorlatokra.

Sokat meztelenül fahoz kötöttek s ezeket a női érzelmekből kivetkőzött furiák halálra esiklandozták, vagy szurkálták.

Voltak, kiket lassu tűznél sütöttek meg. Voltak, kiket szurokkal bevonva fákyra gyanánt égettek el. Volt eset, hogy egész családokat mészaroltak le irtóztos kínzások között; s a még rángatózó félholt testeket egymásra gödörbe hányták, a cseccszopó gyermeket anyja megcsontolt holttestére dobták, — s úgy hanyták be a sirt.

Hentaller a következőkben részletesen elsorolja azokat a hajmeresztő szörnyű kegyetlenségeket, amiket az oláhok a szabadságharcban elkövettek.

Gyöngé idegzetű ember alig képes ezeket átolvasni: vetekedik az amerikai indus-irtás szörnyetegeivel s a spanyol inkvizíció rémtörténelmével.

Végül a következő szavakkal fejezi be a füzetet:

»Hát nem türelmes nemzet a magyar? Türelmes és nemes jellemű. A magyar közvélemény nagyon jól megérti azt, hogy az elámitott, fanatizált és fölpanlinkázott oláhság, mely e vandalságokat elkövette, nem büntetésre, de széalomra méltó.

De igen is, bűnösök voltak az oláhság vezetői, s bűnösök ezek az izgágák ma is, mert amitják nemesak az oláhság elvakult részét, de bolonddá szeretnék tenni az egész civilizált világot.

Amiről álmództak a multban, azok az aspirációk vezetik ma is, midőn az erdélyi oláhság elnyomásáról mesélnek, s a magyarok barbárságával lármázzák tele az egész európai sajtót.

Az általam felsorolt tényeket czafolják meg, s pusztá szóbeszéd helyett tényekkel igazolják be, hogy a magyarok a lefolyt ezer év alatt csak a századrészt is követték el azoknak a barbárságoknak, amelyekkel a rómaiak e modern utódai 1848-ban az ázsiai magyarokat civilizálni akarták.

Nem! Nem! Mi magyarok nem akarunk az oláhokhoz hasonló civilizált nép lenni! Az isten mentsen meg minket ily nagy veszedelemtől!

A magyarnak egyetlen palladiuma nemzeti nemes jelleme, melyet a nyugati műveltség a hajdani harcziás nyerseségből mint kagylóból az igaz gyümölcsöt, — kifejtett, kisimított.

Vetkezze le ezt a magyar ma, s legyen a románokhoz hasonló vad csordává, — holnap már el lesz törölve a föld színéről.

Ujdonságok.

* **A debreczeni függetlenségi kör** az általa bírbén birt helyiségben, folyó évi márczius hó első napján délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, melyre a kör tagjai ezennel tisztelettel meghívattak.

Tárgyak: 1. évi jelentés. 2. a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. 3. a könyvtári bizottság jelentése, a könyvtár állásáról. 4. a gazdasági bizottság jelentése a kör vagyoni állapotáról. 5. Tisztikar lemondása és az új tisztikar továbbá a választmány tagjainak megválasztása. 6. Indítványok tárgyalása. Együttal figyelmébe óhajtjuk hozni a tagoknak a minél nagyobb számban megjelenést, már csak azért is, mivel ha a közgyűlés határozatképes nem lenne, új közgyűlést kellene összehívni. Debreczen, 1891 február 24. Tisztelettel B. Nagy János, elnök. Dr. Kocsár Gábor, főjegyző.

* **A debr. dalegylet** 1891. márczius hó 8-án, vasárnap d. u. 3 órakor a városháza nagy tanácstermében rendes évi közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki évi jelentés. 2. Pénztári állapotról jelentés és költségvetés. 3. Folyóügyek és esetleges indítványok. 4. Tisztújítás.

* **Gabelsberger ünnepély.** A debreczeni főiskolai gyorsíró-egylet az újkori gyorsírást lángelméjű megalkotójának emlékezetére Gabelsberger-ünnepélyt fog rendezni, márczius 1-jén délután 3 órakor a kollegiumban az akadémiai 6-ik teremben, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. Megnyitó beszéd, ifj. Balogh Ferencz egyeteli elnöktől. 2. Jelentés a gyorsírási pályázatokról. 3. Mutatványok a gyorsírástól köréből. 4. Versenyírás. 5. Debreczen városi gyorsíró egyesület Szücs Béla főjegyzőtől.

* **Az ártási kut** furását szorgalmasan folytatják. Zsigmondi a várossal újabb szerződést kötött, mely szerint ezer méter mélységig méterenkint 120 forintért eszközli a furást. Tudvalevő, hogy eddig 800 méter mélységet értek el.

* **Esküvő.** Kertész János szeretett és tisztelt pártelnökünk fia, ifj. Kertész János, márczius hó 5-én tartja egybekelési ünnepélyét Faragó Juliskával, Faragó János polgártársunk kedves és szép leányával. Boldogság kísérje az ifju pár frigyét!

* **Az új közkórház.** A régi óhajtás úgy látszik nem sokára megvalósul. Már megvan a nagy kölcsön s először kórházat fognak építeni belőle. Az erre vonatkozó építkezési árlejtést a jövő hét elején adja ki a várositanács.

* **A nagyváradi kir. tábla mellett** egyelőre nem állítanak fel főügyészséget s az e czélra berendezett helyiségeket a kir. táblának engedik át. Az erről szóló hivatalos értesítést Cserna Vincze, debreczeni kir. főügyész, miniszteri biztos, már megküldte Nagyvárad város polgármesterében.

* **Kecskevér a tuberkulózis ellen.** Bernheim dr., párisi orvos, új arkánumat keres a tüdővész ellen. Ő a betegek a megmentőjét a kecskevérben látja, melyet átömlesztnek ereikbe. Tekintettel arra, hogy a vértömlesztéssel való különböző kísérletezéseket az orvosi tudomány teljesen abbahagyta, kétszeresen érdekesek a német nevű francia orvos kísérletei. Bernheim nem állítja, hogy ő a tüdőbajjokat egy csapással meggyógyítja, hanem a vér befocskendezése által lassankint lehetetlenné teszi a bacillusok fejlődését. 200 gramm vértől többet sohasse fecskendez be, de ezt lehetőleg gyakran ismétli. Legutóbb három kecskevérral kezelt beteget mutatott be a szakértőknek Bernheim; egy fiatal leányt és két férfit. Mind a hármukat annyira elgyöngítette a baj, hogy nem tudtak aludni, s járnai is alig s a kecskevértől mind a háromnak jobbra fordult az állapot, bár gyógyultnak egyik sem mondható.

* **Költség előirányzat a városnál.** A városháznál levő hivatalok szükségletét képező irászerekre 2400 frt van ez évre előirányozva. A mult évben 150 frt 60 kr. áru tényleg használták el a városi hivatalokban.

* **Sorozás.** Debreczenben, mint már megirtuk a sorozás márczius 2-án hétfőn kezdődik a városháza nagy tanácstermében, reggel 8 órakor hétfőn az I. korosztály, Kedden a II. korosztály szerdán a III. korosztály megyen sor alá. Csütörtökön az idegen illetőségűek sorozását, pénteken pedig az elszámolást ejtik meg. A debreczeni sorozás tehát márczius 2-ától, 6-ig tart.

* **Egyház.** A debreczeni ref. egyház tanácstermében 1891-ik évi márczius hó 1-én napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik.

* **A megindult olvadás veszedelemé.** Az a ropant hótömeg, mely ez idő szerint szinte az egész földgömböt elborítja, özönvízserű veszéllyel fenyeget. Amerikában az olvadás veszedelemé már be is állott. Mint ugyanis New-Yorkból távirják, mindenfelől áradások és viharok híre érkezik. Az árvíznek sok emberélet esett áldozatul. Arizonában a Gila folyó Yuma városánál elszakította a gátat és elöntötte a várost. A kár óriási; a lakosság hajlék nélkül maradt. Félt, hogy Magyarország folyómenti vidékei hasonló csapásoknak lesznek kitéve!

* **Rabok költözése.** A debreczeni kir. törvényszéki fogházban oly sok a rab, hogy nem férnek el, 25-öt közülök a bösörmentyi fiók-fogházba fognak szállítani.

* **Milyen lesz a nyár a hideg tél után?** A szokatlan hosszas hideg, mely e télen Közép-Európát didergette, most egyre foglalkoztatja azokat a bizonyos időjósokat, kik minden kis természeti jelenségből a jövőre következtetnek, legtöbbször azonban csak a multról tudnak valamelyes megbízható adattal szolgálni. De vannak a kik százados tapasztalatok alapján a valószínűségi számítás elvei szerint következtetnek a jövő nyárra, azért szavuk figyelembe vehető, bár persze még messze állanak a szavatosságtól és valószínűleg fogadni sem mernének jövőjelzéseik beteljesedésére. Annyit már megállapítottak, hogy a mostani tél a legszigorubb volt az egész XIX. században. Az is igaz, hogy a hosszabb és szigoru téli hideg sohasem szorítkozik kisebb területre, sőt minél szélesebb területre kiterjed. Így az ideai tél is az egész Délnyugat-Európára és Észak-Afrikára terjed. Algírban két napig fagyott és a hófok — 2 fok alatt állott. Rómában 5 fok volt a hideg — Biarritzban 21 napig fagyott és — 12 fokon alatt állott a hófok. Londonban 40, Párisban 37, Bécsben 41, Münchenben szintén 41, Berlinben 39 napig fagyott és Bécsben — 19 Celsius fokra zsugorodott össze a hőmérő. E fagyos napok mind s az említett helyeken mindenütt decz. 13. és január 12. napjai közt estek. De attól fogva is folyton tart a hideg — Az előbbi években fölötté hideg telek voltak a Rajna melletti országokban és Belgiumban a következő években. U. m. 1837—38, 1844—45, 1846—47, 1854—55, 1864—65, 1879—80. években. Brüsszelben csak 1833-tól kezdődnek a meteorológiai megfigyelések, Kölnben pedig 1848. óta. De a párisi feljegyzésekből tudjuk, hogy 1829—30 években rendkívüli szigoru fagy volt, mely december 3-tól, december 29-ig tartott és a hófok 19 fok alatt állott. Belgiumban és a Rajna melletti tartományokban az 1844—45-iki tél körülbelül olyan volt, mint az ideai. De a meteorológusok észlelete szerint a hőmérsék Nyugat-Európában folytonosan csökkent. Az 1887—88-iki hideg télre két enyhébb következtetést és azt hitték, hogy ez a rendkívüli helyzet megszűnt, de az ideai tél teljesen meghiusította a meteorológusok felletevését. A hatvan év tapasztalatai azonban arról győzték meg a meteorológusokat, hogy zord télre sohasem következett be jelentékenyen meleg nyár. Sőt legtöbb esetben a nyár igen hűvös volt. Különböztetve az eredményt állapította meg Quetelet ez előtt 25 évvel. A régebbi megfigyelésekből pedig azt látjuk, hogy a hideg telekre középmeleg június és július hónapok következtek. Eppen azért téves a köznép hiedelme, hogy a hideg télre meleg nyár következik. Sőt abból, hogy a téli hónapokban a hófok állandóan megmaradt és kevés különözetet mutatott, a tapasztalatok szerint arra lehet következtetni, hogy a nyári hónapokban is állandó marad a hófok. De azt is tudjuk, hogy az állandó, alacsony hófok mellett a nyári időszakban nedves, borult időjárás szokott lenni. Azt különben, hogy a hideg télre hűvös nyár következik, a légnomás megoszlásából is ki lehet magyarázni. Ezek után a meteorológusok abban a véleményben vannak, hogy a jövő nyár nedvesebb és hidegebb lesz, mint közönségesen.

* **Sanyarlat.** Ezt a szót ajánlotta az öreg Brassai az erdélyi muzeumegyesület mult ülésén a *rigorózum* rossz magyar neve, a *szigorlat* helyett. De vajjon a sanyarlat jó lesz-e? Bizonyosan csak tréfált a magyar Chevreul s most mulat azon, hogy nem vették észre csipkelődését. Azt is kiderítette különben, hogy a történet szót nem szabad használni a *historia* értelmében.

* **A hatodik férj.** Elmira városában (Newyork állam) egy még csak huszonkét éves nő — mint amerikai lapok egész komolyan állítják, — már a hatodik férjnek esküdt hűséget. Az előd a legnyugodtabb halállal mult ki ebből az árnyékvilágból, a melyen sujtott özvegy három hétig híven siratta és gyászolta mindegyiket, aztán újra férjhez ment, mivel szerelmes természete nem viselhetette el a magányos életet. A rossz nyelvek azt suttoják, hogy az életbiztosító társaságok vonakodnak a hatodik férj életét biztosítani, minthogy ilyen bizonyítalan üzletre nem vállalkozhatnak.

* **Az iszákos Amerika.** A mértékletességi egyetek minden törekvése daczára, hogy az iszákosságot mérsékeljék, Amerikában a mult év folyamán újra óriási mennyiségű szeszes ital fogyott el. Pezsgőből 4.800.000 üveggel fogyott el, a mit Franciaországból vittek be, 900.000 üveggel több, mint egy évvel megelőzőleg. A német pezsgőbevitel nem kevésbé jelentékeny, bár végleges számadatok erre nézve még nincsenek. Rajnai bort 1. 121. 900 gallon és 757, 192 palackkal fogyasztottak el a yankeek. Angliából 12.300 hordóval és 60.700 palackkal vittek be az amerikaiak. Németországból pedig 52.200 hordóval és 2000 palackkal. Egyéb szeszes italokban hasonlóképpen nagy volt a fogyasztás.

* **Halálozás.** Öszinte részvétellel veszünk azon gyászhiert, hogy Merx Gusztáv, a debreczeni m. kir. dohánygyár tisztikara a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: A debreczeni m. kir. dohánygyár tisztikara fájdalommal szívvel tudatja szeretett kartársának Merx Gusztáv ur m. kir. dohánygyári gyártási tiszt, cs. és kir. 39. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy, f. évi február hó 26-án d. u. 3 órakor, 8 napi súlyos betegség után, életének 26-ik évében történt gyászos elhunytát. Debreczen, 1891. évi február hó 27-én. Béke hamvaira!

* **Gyászjelentés.** Mely fájdalomtól megtörve jelentjük kedves gyermekünk jó testvér, sógor és szerető nagybátyja ifju Weidner József kereskedőnek, folyó hó 26-án éjjel, életének 29-ik évében, hosszas betegség és az ájtatos szentségek felvétele után bekövetkezett halálát. Megboldogult kedves halottunk hült tetemei márczius hó 1-én, delután 3¹/₄ órakor fognak a rom. kath. anyaszentegyház szertartása szerint, nagy-uj-utca 1623. számú házuktól a szent-anna-utczai rom. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiséldozat pedig márczius hó 2-án 10 órakor fog az egék urának bemutatni. Mely végtisztesságotelre összes rokonainkat, barátainkat, az elhunyt kartársait és ösmerőseinket banatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. február hó 27-én. Weidner József és neje Oberländer Erzsébet, Jozefa és férje Molnár Lukács gyermekeivel; Gusztáv és neje Paulicski Mária; Róza és férje Boronyás József gyermekeivel; Vilma és férje Borossy Gyula gyermekeivel; Kalmán, Károly, Gyula, Erzsike és Ferencz, mint testvérek, és az összes rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Husarak** megállapítva s bejelentve 1891. február 25-től márt. 4-ig 40 kr Ráczy Györgyvel Csapó u. 587 sz. a., Bencze Józseffel Árok u. 687 sz. a., Kovács Jánosnál csapó n. 327. sz. a., 44 kr. Ungvári Andrásnál piac 1-ső székben, czepléd u. 55 sz. a., dedó u. 125. mester u. 1113. sz. a. Tanító u. 1392 sz. a. kr. Kovács Jánosnál a hentes székben. — a mézáros társaságnál Mester u. 3655. csapó u. 240-367., Könyök u. 574., kut u. 2323. sz. a., 48 kr. A társaság 18 székben, valamint a 3 izz. mézárszékben a piacon. Debreczen, 1891. február 24. *Debreczen szab. kir.város rendőr-főkapitánysága.*

* **A helyi vasut** igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a 39-ik számú személyvonat márczius elsejétől kezdve a nagyerdőig közlekedik és onnan az utolsó vonat este 5 óra 46 perczkor indul befelé.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonainknak, barátainknak és jó ismerőseinknek, kik szeretett kis leányunk Margitnak f. évi február hó 26-án történt végtisztesség tételén megjelenésök által lesújtó bánatunkban résztvettek — e sorokkal is hálás köszönetünket fejezzük ki. Debreczen, február 27-én. Simonffy István és neje, szül. Farkas Irén.

* **Eltűnt gukker.** A támlásszék jegyszédőnöje felszólítja azt a hölgyet, a ki az ő kölcsönbe adott gukkerével megszókött, hogy küldje azt vissza, mert különben öt névszerint szólítja majd fel, mert sikerült megtudnia kiletét.

Színház.

— Febr. 26. 27. —

Idei színi idényünkben csütörtökön került először színre Shakespeare drámai gyöngyeinek legremekebbje; s ez is Góth Sándornak színtársulatunk fiatal, tehetséges tagjának érdeme, ki Hamlet remek, de nehéz jellemének bemutatását tüzte ki feladatául, midőn jutalomjátékául e darabot választotta. Maga a darab választása olyan, hogy ha nem is ismernék fiatal — bár meg ki nem forrt — tehetségek; a nagyratörő ambíciót meg nem tagadhatók tőle. Előadása a jellem alapos tanulmányozásáról tesz tanulságot s örömmel ismerjük el, hogy nagyjában többet s jobbat nyújtott, mint vártunk tőle e szerepben, annyiaval inkább, mivel e nagy feladat megoldásával először próbálkozott meg. Egyes monológokat igen szépen adott elő, azonban sokat deklamál s gyakran lesz patetikussá ott, hol pátoszra éppen nincs szükség. Így a lét vagy nem lét kérdése című monológot egészen tévesen fogta fel. E monológ a tételődő, gondolkodó királyi lelkének visszhangja s éppen nem patetikus jelenet Szükségtelen, sőt visszatetsző volt éppen ezért a színpadra való berohanás; s vergődése a székben nem tette meg azt a hatást, melyet e remek monológtól elvárni lehet, s mely helyesen interpretálva hatását el nem tévesztheti a közönségre, s kitarja Hamlet lelkét, gondolkozását a hallgató előtt. A tör, melylyel Góth játszott, szintén felesleges s csak zavarta őt is. E monológot akár egy helyben állva, mint Rossitól láttuk, akár sétálva a színpadon kívánjuk elmondva hallani. Igen szépen sikerült az első felvonás második jelenetében az „Oh, hogy nem olvad, nem hígul s enyész harmattá e nagyon, nagyon merő hús! kezdetű monológ, melyet igaz érzéssel adott elő. A szellemmel való jelenetben hatást ért el, s a házat csak felig megtöltött, de igen intelligens közönség elismerés dolgában elég bőkezűen jutalmazta, s majd minden jelenése után, sőt nyílt jelenetekben is kétszer hívta a lámpák elé. Az ötödik felvonásbeli nehéz kardcsere jelenet is igen ügyesen ment. Góth ez estét a legjobb sikerei közé számíthatja, s büszke lehet reá, s megvagyunk győződve, hogy ha jutalomjátékát nem közvetlen a két Reményi est után tartja, zsufolt ház előtt játszott volna. Csiky mint Claudius a színi jelenetben elég jó volt s ügyesen játszott, azonban Lásziné jelenete Hamlettel, midőn utóbbi anyját a jó utra akarja terelni, valóban megérdemelte volna, hogy Lásziné jobban kiaknázza; mert alig játszott, pedig igen hálás jelenet. Hegyesitől a sírjelenetben szintén több humort vártunk, kár volt e gyönyörű jelenetet jobban ki nem használni. Jók voltak még a színészkirály (Balassa) s a színészkirályné (Tájkerti B.). Palotai Pirocska elég kedves volt s megjelenését mint örült Ophelia igen szépen játszotta. Laertes hamis, Polonius (Püspöki) szintelen, Rosencrantz és Guildenstern gyengék voltak. Mátray szelleme derék énekes szellem, mikor a föld alatt énekl, hogy: esküdjetek.

—s —k.

Tegnap este közép számú közönség előtt — a Fenegyerekek-et ismételték.

Locsarekné Némethy Gizella jutalomjátéka.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Szombaton, 1891. február 28-án:

Dunanan apó és fia utazása.

S Z E M É L Y E K :

Dunanan apó, nyugalomba helyezett rézöntő — Püspöki.
 Patroclus, fia — Hegyesi.
 Pemela, varróleány — Szilassy I.
 Leczerf, vendéglős — Karacs.
 Tympanon,) — Andorfi.
 Lespingot) iparlovagok — Hatvani.
 Astrakán,) — Kiss F.
 Leokadia, egy varróműhely tulajdonosnője — Locsarekné G.
 Bertha,) — Vertán A.
 Agatha,) — Hatvaniné.
 Georgina,) varróleányok — Ábrányi M.
 Mártha,) — Egyed M.
 Róza,) — Egyed A.

Irodalom és művészet.

A »Csokonai-kör« csütörtöki felolvasó estélyen igen szép számú, többnyire hölgyekből álló közönség jelent meg. A felolvasások igen változatosak voltak s a közönség mindegyiket nagy tetszéssel fogadta. Az első felolvasó Csiky Lajos főiskolai hittanár volt, ki külföldi emlékeiből olvasott föl igen érdekes, mulattató apróságokat. Nem száraz utelírás, vagy népisme ismertetés volt e felolvasás, hanem eleven tollal irt, csevegés-szerű modorban tartott elbeszélése tréfás, mulattató, apró történeteknek, melyeket szerző külföldi tartózkodása alatt átélt. A felolvasást, mely folyton derült hangulatban tartotta a közönséget, egész terjedelmében közölni fogjuk. Utána Boldisár Kálmán, a »Debr. Ell.« munkatársa olvasta föl »Mária« című beszélyét, melynek érdekes meséje s gondos kidolgozása dicséretet érdemel. Végül Benedek János, lapunk munkatársa, olvasta fel több költeményét, melvek közül a »Készülődés« címűt lapunk mai tárczájában közöljük.

* **A népszínház új pályázata.** A budapesti népszínházi bizottmány az alább körülírt alkalmi színműre újabb pályázatot hirdet a következő feltételek alatt: 1. Kivátnatik az 1848-ik évi márczius 15-iki budapesti eseményeket felölölő, lehetőleg népies irányban tartott s a népszíniúzbáz műsorába illő, egész estét betöltő színmű, mely az említett történeti momentumot színpadon élvezhető formában elevenítse fel a közönség előtt. 2) A színmű jutalma 100 db 10 frankos arany. 3) Pályázati határidő 1891. évi október 31-ikének déli 12 órája. 4) A népszínházi bizottmány fentartja magának a jogot, hogy a jutalmat csak abban az esetben adja ki, ha intenczióinak és színpad követelményeinek megfelelő művet talál a pályázók közt. 5) A megjutalmazott mű előadási joga Budapest fővárosban kizárólag a népszínházé lesz, valamint kikötöttik előre az is, hogy a művet a népszínházban való előadása előtt sehol színre hozni nem lehet. A népszínház a színműért a szokott írói díjat fizetni fogja a szerzőnek. 6) A pályaművek tisztán és olvashatólag, idegen kéz által írva és bekötve küldendők be Rényi Dezső népszínházi bizottmányi jegyzőhöz (régi városháza 1. em. 22.) — A jelige ugy a kézirat első lapjára, valamint a szerző nevét és lakását tartalmazó levélborítékra is felirandó. — 7) A népszínházi bizottmány által a pályaművek megbirálására felkérendő bizottság tagjainak névsora előlegesen közzé fog tétetni. 8) A jutalmat nem nyert művek kéziratát szerzőiknek vissza nem adtnak. 9) A megjutalmazott mű 1892. év márcz. 15-én színre fog kerülni a népszínházban, a szerzőnek előre meg adatván a jog, hogy a népszínházzal egyidejűleg a vidéki színpadokon is előadathassa darabját. 10) Nem magyar nyelven irt színművek nem fogadtnak el a pályázatra s birálat alá nem bocsátatnak.

A Kisfaludy-társaság Gyulai Pál elnökle alatt szerdán délután felolvasó ülést tartott, melyen nagy közönség volt jelen. A felolvasások sorát Szász Károly nyitotta meg »85 éves!« című hatásos költeményével, majd Jánosi Gusztáv vendég olvasott fel két részletet Tasso »Meggzabáditott Jeruzsálem«-ének fordításából. A jeles fordítást megénezték. Derült hangulatban tartotta a közönséget Váradai Antal »Egy végrendelet« című humoros elbeszélésével, mely két felvidéki tanár szerelmi históriáját írja le. Végül Beöthy Zolt olvasott fel egy sikerült költeményt Szabolcska Mihálytól »Föllebezés« címmel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

— Hirlapi terménystatisztika.

Vers érkezik naponta	10.
Novella » » »	5.
Vegyes czikk » »	15.
Vezérczikk » »	1.
Vidéki levél » »	20.
Polemikus levél »	30.
Kérdés » »	50.

Ezenkívül hír, helyreigazítás, szerkesztőséget leczkértető, tanácsadó, felvilágítást kérő és kritikán alól álló meggyesások: köszönet, számadás, kimutatás unalmas számadatai, melyeket mindazon meghagyással kapunk, hogy okvetlenül közölni kell, mert azt úgy kívánja a közérdek. Mindezen szellemes és szellemtelen szellemi termékeket még átlapozni, átvizsgálni és kiválogatni is munkába kerül — nyilvántartásuk, vagy visszadásuk éppen lehetetlen. Ezért van a lap homlokzatára írva, hogy »Kéziratok nem adatnak vissza!« Odatenném még azt is, ha véletlenül szerkesztő volnék, hogy nyilvános számadások és köszönetnyilvánítások csak kivételes esetben közöltnének.

Mindezeket azért bocsátám előre, hogy önöknek kedves A. és B. urak érthetőbbé legyen, a mit röviden el akarok mondani.

A. ur haragos levelet írt, hogy vagy közöljük a versét, vagy küldjük vissza, mert az még se járja, hogy az ő szellemi tőkéjét hevertessük. De hát az isten szerelméért, mit akar ön? Hát azt hiszi, hogy az ön költeményei hamvaikból megéledő Phönixek. — Füst és hamu az valamenynyi már és bolyonganak szerte a világűrben. — A mit pedig ön szelleminek tart belőle, azokat ime nyomtatásban vissza küldjük: szellő (kicsi szél) vakító feny (sugár), reszkető gyémánt (harmat) illat (szag), sáppadt golyó (hold), pislogó fény (csillag), izzó gömb (nap), bájdalár (madár) liget (kaszáló). Voltak benne még virágok »ár tatlanság szende képe« (lilom), »szerénységnek kék búbája« (ibolya), végre orom, korom: éj, kék; arcz, harez, karez; háj, máj, száj. Ime az ön által kiemelt » szép helyek.« Különbösen is egy ilyen tüzes verset soha sem tud eléggé meghálálni a — kályha. A belőle kipattanó szikrák a legnyersebb hasábot is lángba borítják.

Ön kedves B. báli referáciájáért neheztel, a mit igaz, hogy a benne nevezett multság után 3 héttel küldött meg — de azért okvetlenül meg kellett volna jelenni. Kétségbe esve panaszojja hogy 3 hetes szellemi küzdelmének eredményét elnyeltük a kemény gyomru papirkosárral. Ne vádoljon, mert ime megkerestük és idenyomatjuk ez egyszer:

A cigány pont 9 órakor a nyirettyűje után nyult, a czimbalmos végig futtatta apró vesszőjét a hurokon. A milli-gyergyák tündéri fényben ragyogtak és nagy cseppekben gördültek az alant nyüzsgő elite közönségre, kik közt ott láttuk a búbajos Kancsal Tamásné búbajosabb leányával. A mama gyönyörű ált hangja leánya primtenor hangjával a legkellemesebb harmoniát képezte, a mint a csárdás andalgó zenéjét táncz közben a nagy publikummal együtt

mormolták. Ott voltak még Totyi Erzsike szagos muszkattival a mellén s én ámulva kérdém, oh melyik illatosabb? Ott volt a kövér Bab Katicza. Kedvesebben izzadó molettet soha sem láttam. Ott volt Nád Zsuzsa. Karcu mint Libanon cedrusa. Minden pillanatban féltem, hogy ringó dereka a polka sebes forgatagában eltörik. Igen kedves társasággal érkezett meg a szomszéd faluból Pipe Róza. Oh virágok fedjedme te! körül valál véve szurós tövisekkel — hogy le ne szakítsanak oktondi kezek. Oh, miért hogy rózsa tövis nélkül nem terem.

Éjfél szünet alatt a körjegyző ur kram-pampulit égetett egy nagy tában, melyet kihülés után kanállal szürsöltünk. És ettől megszállt a rózsaszínű mámor és elragadta sziveinket — amor . . .

Remélem, most már meg van elégedve Hanem ez most először és utoljára történt Szabály uram nálunk, hogy kéziratok nem adatnak vissza. A-nak mondjuk, B-nek mondjuk, de értsen belőle az ABC minden betűje. (T.P.)

Szerkesztői üzenetek.

P. M. urnak, helyben. Az érdekes viszaemlékezéseket köszönjük s fel fogjuk használni.

»**Szerelmi vallomás a phonographban.**« Ügyes dolog. Közölni fogjuk.

»**Kedvesemhez.**« Juttassa egyenesen a kezébe ezt a verset, mely kegyetlen rossz ugyan, de ha kedvese viszont szereti, bizonyára jobban meg fogja becsülni, mint mi, akik a papirkosárba dobjuk.

»**Epedés.**« Na csak epedjen tovább, de hagyjon nekünk békét a verseivel!

Közgazdaság.

Az angol munkás helyzete. Az angol munkás-osztály helyzete, összehasonlítva azt az 50 év előttivel, nagyon javult. A törvényhozás sokat tett, valamint a philantropia is, azonban a munkás-osztály okos erőfeszítései még többet tettek. Mindezek összevéve hozzájárultak, hogy Anglia boldogabb, egészségesebb és kellemesebb helylyé vált, mint volt egy felszázad előtt. Minden munkás gyermeke részesül oktatásban s a tulajdonított munka és kizsákmányolás ellen védve van. A munkás-szövetkezetek törvényesítve vannak, gondot viselnek a közegészségre, eltávolították az ipar fejlődésének békőit, megkönnyítették az utazást, alkalmat nyitottak közközlésen az üdülésre és önképzésre, kiterjesztették a szavazati jogot. Egy kitünő statisticus állítása szerint 50 év alatt a munkabér 50 százalékról 100-ra emelkedett, ugyanezen idő alatt a munkaidő 20 százalékkal szállott le, a munkás, többé nem dolgozik tovább 12 óránál, vannak azonban iparágak, melyekben csak 8, 9, 10 óra hosszat dolgozik. Lehetővé vált, hogy szabad idejüket ártatlanul, de mégis hasznos módon értékesítsék. Nem csak a bérek javultak, hanem az élelmi szerek ára is csökkent. A kenyér minthogy 20%-kal olcsóbb, a cukor 60-80%-kal, a tea 75%-kal, a ruha 50%-al, a házbér emelkedett, a mi azonban ez esetben a jólétnak jele, mert azt mutatja, hogy a munkások képesek nagyobb béreket fizetni. Most nem csupán a munkásnak van több költeni valója, hanem képesek többet is szerezni, a mit az élelmi szerek fogyasztásának nagymérvű emelkedése leginkább mutat. Fejenként négyszer annyi cukrot fogyasztanak, mint 50 év előtt. 3 $\frac{1}{2}$ -szer annyi théát, 16-szor annyi rizst, 5-ször annyi tojást és 2-szer annyi dohánnyt. A halálozási százalék csökkent, a közegészség javult s ma hosszabb ideig élnek, mint egykor. De javultak az állapotok más irányban is: az alsó néposztály takarékosabbá vált. A takarek-bankok betétei 50 év alatt 145 millióról 1130 millió frtra szaporodtak; a szövetkezetekbe írt tagok száma eléri az egy milliót, a befektetett tőke értéke több 150 millió frtnál. Mind a mellett még nem érték el az angolok a haladás végére, még mindig nem oly takarékosak, a milyenek például a francziák. Az angoloknak nagy szerencséje, hogy náluk az elért siker új erőfeszítésnek

válk forrásává s a csucskokat elérve, újabb magasabb ormokat keresnek ki vágyaik czeijéül.

A zónatarifa sikere. Az első zónatarifa évnek eredményei véglegesen most tételre közzé, kitünik, hogy a m. kir. államvasutakon 1889. év augusztus hó 1-éig 13,451,300 utas szállított 10,862,500 frt bevétellel, holott az előző évben csak 5,684,870 volt az utasok száma, 9,047,100 frt bevétellel, tehát az első zóna év alatt 7,771,500-al több személy utazott, 1,815,400 frt több bevétellel, mihez még 212,800 frtnyi többlet járul, mely a podgyász után éretelt el, úgy, hogy az egész többlet 2,028,200 frtot tett. Az utasok száma emelkedett tehát 137%-al, a bevétel pedig 20%-al a személyeknél, a podgyásznál 56%-al.

Kivitelünk Bulgáriába. A Vaskapu megnyitásával s a Dunának egész hosszában hajózhatóvá tétele által reméljük keletre irányítani kereskedelmünk s iparunk kivitelét. A politikai átalakulások, melyek különösen a Balkán félsziget közgazdasági helyzetét megváltoztatták — reánk nézve csak kedvezőek.

Az önállóság, a szabadság és függetlenség felébredt az apró államok népeinek igényeit is és ma már keveset nyújt nekik országuk fejletlen s elhanyagolt gazdaságával. Utána néztek, hogy mikép szerezzék meg magának legkönnyebben szükségleteit. Természetszerűleg lett volna reánk utalva, csak a hozzáférhetőség volt nehéz. Nehéz volt azért, mert a közlekedés drága, vagy rossz volt, esetleg mind a kettő mert kereskedőink, iparosaink legtöbbször végtelen közönytél viseltetett — sőt mondatni lenézéssel volt irántuk, hogy kénytelenek voltak az ölükben fekvő alkalmatosságot, miután az alkalmatlannak bizonyult, elhagyni s oda fordulni, a hol szükségleteiket nem óir kényelmesen, bár, de jó szívvel szerezhették. Teher volt természetesen az is, hogy a közlekedés ezekben az új államokban teljesen rossz volt. De ma már ez is megváltozott jó részben. Így Bulgáriában 1890-ben már 803 km. hosszú állami s magán vasut volt, amelyhez 253 km. épülőfélben levő csatlakozik. Így épül most a Szófián, Tirnovon és Szumlán át a Ruszcsukba tervezett 550 kmnyi vas-ut vonal, nemkülönbön a Szófiától a török határig terítve vett vasut vonal is nemsokára kiépül; az is vagy hatodfélszáz km. hosszú lesz. Közlekedésig tehát aligha lesz rövid idő múlva Bulgáriában s ha hozzáteszük, hogy a vasutainkon levő olcsó árujiszabás mennyire kedvezőbb más államok szállítási díjtételeinél, talán eljutunk oda, hogy kereskedőink és iparosaink maguk is kedvet kapnak s jobban felkarolják a Bulgáriába való kivitel, főleg ha meggondolják, hogy a leleményes szorgalmas angol már is 40%-át adja Bulgária szükségleteinek, míg mi — a szomszédok — csak 17%-kal szerepelünk.

A fagy hatása a szőlőtő gyökereire. A kár, melyet keményebb fagy a szőlőkben tehet, a régi fára, az egy éves venyigékre és e gyökerekre terjedhet ki. A mi ez utóbbiak megfagyását illeti, ugy ez természetesen hidegebb vidékeken és lazább talaju szőlőkben gyakrabban be szokott következni, mint a delibb lejtésű, kötöttebb talajokon. Minél mélyebben benyomul a fagy a talajba, annál több kárt tesz a szőlő gyökérzetében s annál inkább csökkenti annak hajtó és termőképeségét. Legközvetlenebbül a talaj felületéhez legközelebb levő ugynevezett harmatgyökereket éri a fagy; a legnagyobb ellentállást a gyökértörzs fejtí ki, ugy hogy ez rendszeren még akkor is életképes marad, ha a gyökerek magok el-fagynak; a gyökértörzs az elfagyott gyökereket újakkal pótolja. Fekvésüknél fogva legkevesebbet a stabil gyökereknek ártthat a fagy. — A szőlőművesnek tehát arra kell törekednie, hogy a gyökerek minél mélyebben legyenek a talajban s hogy minél jobban kifejlődjenek. A harmatgyökereket pedig, hogy a stabil gyökerek rovására tulságosan ne fejlődhesenek és ne erősödhesenek, olykor meg kell kurtítani. Azonkívül, hogy ültetésre lehetőleg hosszú szőlővesszőket használunk, a fagykárt részben azzal is elháríthatjuk, ha a szőlőtőket feltöltjük, teljesen ugyan ezzel sem óvhatjuk meg a szőlőtőt a megfagyástól, de a veszélyt legalább jelentékenyen kisebbíthetjük. Ha szőlő-

lönkben a téli nagy hidegek jelentékeny kárt tettek, okvetlenül szükséges, hogy a szőlőtöveket, különösen a lazább talajban állókat megvizsgáljuk, természetesen nem valamennyit, hanem itt-ott egyet. Ha gyökereik megfagytak de a gyökértörzs még egészségesnek látszik, úgy szőlőnk abban az évben csekély termést fog ugyan adni, de már a következő évben — természetesen megfelelő művelés mellett — ismét jó termést ad, mert gyökérzetét addig megújítja; de ha a gyökértörzs is tönkre ment, ha a kéreg fekete, úgy legokosabb, ha kivágjuk, elégejük s helyére egészséges szőlővesszőt ültetünk.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Hirdetmény.

Néhai Nánássy Ferencz hagyatékához tartozó ökrök, szekerek, egy sorhivató gép, kettős ekék, vas boronák és gazdasági eszközök a baromvásártéren **folyó évi márczius hó 3-ik napján** azaz kedden 8 órakor megkezdendő árverésen el fognak adni. — A szentanna-utcza 2540. számú hagyatéki háznál több ablakok, ajtók, lószerszámok, egy pries-nyereg, építkezési és gazdasági eszközök megtekinthetők, ezek valamint a juhok szabadkézből eladók. Az Ondódon fekvő 3 nyilasnyi szántó föld 8 hold őszi buza vetéssel pedig bérbe adó. Értekezhetni az árak és feltételek iránt Nánássy László kir. közjegyző végrendelet-végrehajtóval kis-mester-utcza 1436. sz. a.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, hogy helyben, Czegléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben

Kubinyi Lajos

törvényszékieleg bejegyzett czég alatt egy **dusan berendezett férfi-szabó, uri-dívat és általános egyenruházati** üzletet nyitottam.

Raktáramat úgy szereltem fel, hogy minden igényeknek képes legyek megfelelni, főszólyt fektetve arra, hogy szolid és pontos kiszolgálás által igen tisztelt vevőim bizalmát kiérdemeljem.

Becses pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Kubinyi Lajos.

Szives tudomásul!

Ujjonnan megnagyobbított üzletünkben nagyválasztékú

SZŐNYEG ÉS FÜGGÖNY

raktárt rendeztünk be, mely czikkeket minden minőségben s a legujabb mintákban, **igen olcsó árakon** ajánljuk a n. é. vevő közönségnek.

SZABÓ LAJOS FIAI.

Eladó üzlet.

Huszár Károly helybeli fűszerkereskedő piacz-utcza üzletében raktáron lévő összes fűszer- és gyarmat-árak, bolti felszerelvények szabad kézből zárt ajánlatok útján, készpénzfizetés mellett eladó. Venni szándékozók úgy a leltárt, mint az áruraktárt az üzlet helyiségben (piacz-utca, Csanak-ház) megtekinthetik. A vételi zárt ajánlatok az ötös bizottság elnökéhez **Fischer György Nándor** urhoz (Teleki-utca Varga-ház) folyó évi **Márczius hó 3-áig** délutáni 5 óráig nyújtandók be. A bizottság az ajánlatok feletti határozás jogát magának fenntartja.

Debreczen 1891. évi február hó 25-én.

Az ötös bizottság.

Menyasszonyi

KELENGYE

saját gyártmányu

fehèrnemüekből

legnagyobb választékban

Kunz József és Társa

czégnél, kistemplom bazár 1

Fénylő fehérnemüek.

Uj!

Fiumei

Uj!

finom keményítő-fény

tégelyekbe elegánsan csomagolva.

Kapható minden jobb, különlegességeket árusító üzletben.

TÓTHGYULA

ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

GAZDASSZONYOKNAK

konyha felszereléseket,

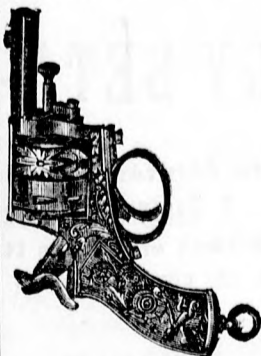
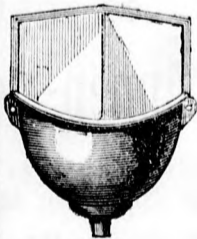
Iparosoknak

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb aczél szerzeszámokat, utóbbiakért minden darab jótállás mellett.

ÉPÜLETVÁLLALKOZÓKNAK

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a **legsolidabb** készítményekben.

Legjutányosabb árak.

Meghívás

AZ „ISTVÁN” GŐZMALOM-TÁRSULAT

1891. márczius 1-én délelőtt 10 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1890-ik évi mérleg, az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
 2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
 3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása, a tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
 4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utjánai betöltése.
- Kelt Debreczenben, 1891. január 27-én.

Az igazgatóság.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazolják jegyeiket — az alapszabály 28-ik cikke értelmében — a közgyűlés előtti napig a társulat czegléd-utcai irodájában átvenni nem terheltesse: hol egyszersmind a mérleg és az igazgatóság jelentése február 22-től kezdve megtekinthetők.

Eladó.

Egy **remekül berendezett kert, nyári lakkal**, a mely a mellett **jelentékeny jövedelmet** is biztosít rendkívül **kedvező feltételek** mellett és jutányos áron **eladó.**

Értekezhetni felőle **Szinay Gyula** ügyvédnél K.-Csapó-utca 383. sz. a.

Erzsébet kávéház.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a **Czegléd- és Batthányi-utca sarkán a Polgármester ur házában 20 év óta fennálló**, eddig B ö h m Sámuel ur által bírt

KÁVÉHÁZAT átvettem, azt újonnan renoválva, díszesen berendezve, a mai kor kívánalmaihoz képest kényelmes és izléses kiállításban

„**ERZSÉBET**” kávéház **czímmel f. é. márczius hó 1-én a Magyarai testvérek** zenekara közreműködése mellett megnyitom. Főtörekvésem lesz m. t. vendégeimet úgy kitűnő kávéházi italok, valamint jó és tisztán kezelt borok, hideg felvágottak stb. ugyszintén pontos kiszolgálást által kielégíteni.

HÁROM TEKE-ASZTAL áll vendégeim rendelkezésére.

Hosszu évi tapasztalataim úgy helyben, mint a fővárosban, utóbbi időben hosszasabban a Központi kávéházban, mint főpinczér működtem, azon föltevésre jogosítanak, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthetem

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, számos látogatást kér mely tisztelettel

Glück I.
kávés.

NAGY KÉPES
ÁRJEGYZÉK
INGYEN ÉS BÉRMENTVE

STERNBERG ÁRMIN
Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.
Saját készítményű mindennemű
VONÓS, VERŐS, FA- és RÉZ FUVÓ-
HANGSZEREK és azok alkatrészei
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek JAVÍTÁSA és KIHANGOLÁSA
szakszerű pontossággal eszközöltetik.

HARMONIKÁRÓL
külön árjegyzék
kérendő.

MA

és másnap kezdve

minden ünnep- és vasárnap délután,

a helyben állomásozó csász. és kir. 39-ik gyalogezred zenekara által **Czapek Péter** karnagy ur személyes vezénylete mellett,

a »**MARGIT**» fürdő villanyvilágított dísztermében

NAGY SÉTA-HANGVERSENY

tartatik.

Kezdeté délután 4 órakor. — Bemenet 20 krajczár.

A hangverseny bármily idő esetén megtartatik.

Kitűnő ételek- és italokról gondoskodva lesz.

A t. cz. közönség minél számosabb megjelenését kérve, vagyok

tisztelettel:

Szikszy Gyula,

fürdő-tulajdonos.

Nyomtatott a »Debreczen« nyomda-részvénytársaság nyomdájában. 1891.